

ZAĀ LĀ• SLĀ•VA - Ā½ENA V SEDLE

NedĀle, 26 listopad 2017

Dnešní vypravování bude patĀtm k pĀtmibĀhĀm, které jsou svĀdectvím o lidské pĀli, vytrvalosti a pokoĀtme. Ve svĀ hrdinové z pĀtmibĀhĀ Zašlé slávy vynikali svojí houĀevnatostí a je dobré si je pĀtmipomenout s respektem k jejich nezdolnému entusiasmu a odvaze Āelit nepĀtmizni osudu. Velká pardubická steeplechace je nejstarší a nejtvĀší pĀtmekáĀkový závod v EvropĀ. Jeho historie sahá do konce 19. století. V jeho dlouhé historii vyhrála závod pouze jedenkrát Āena.

Stalo se tak pĀmed 80 lety, v pohnuté pĀmedváleĀné dobĀ, 17. Ātmĵna 1937. PrávĀ o této vítĀzce budou následující Ā jmenovala se Immaculata Brandisová, narodila se 26. Āerna 1895 v ÚmonĀ u Kutné Hory do poĀetné rodiny husarského dĀstojníka z Tyrol Leopolda Brandise (1854-1928) a jeho Āeny Johnny von Schaffer (1871-1927). SpoleĀnĀ s ní pĀtmšla na svĀt i sestra Kristýna. Nikdo ale dvojĀatĀm jinak neĀtmekl neĀ¼ Lata a Týna. NejdĀtmĵve Āili manĀ¼ potomky v ÚmonĀ, pozdĀji se poĀetná rodina pĀtmestĀhovala do Ātky (okr. Praha-západ), kde hrabĀnka Johanna dost vĀnem zámeĀek, pivovar, lihovar, dva statky, pole, louky, rybníky a lesy. Lata odmaliĀka milovala zvíĀmata, pĀtmšim konĀ. Rodina byla z matĀiny strany spĀtmiznĀna s rodem Kinských. HrabĀ Oktavián Kinský (1813-18) dokonce v roce 1874 jedním ze tĀtmí spoluzakladatelĀ Velké pardubické. Latu také Āasto otec Leopold Brandis brával na dostihy do Chuchle. V 21 letech se Lata poprvĀ objevila v sedle na pardubickém závodĀšti. BohuĀel doba byla jiná neĀ¼ dnes a Āena závodĀci po boku muĀĀ? NемыslitelnĀ. Proto mohla tehdy mladá Āena závodit jen v handicapovém závodĀ.

První svĀtová válka znamenala pro rodinu bolestné odlouĀení. Šedesátiletý hrabĀ Brandis vstoupil dobrovolnĀ do armády a na frontĀ se ocitl i syn Mikuláš. Na statku v Āitce tak zĀstala matka se sedmi dcerami. Druhý syn Brandisových, desetiletý Leopold, zemĀmel na spĀlu a Mikuláš padl na italské frontĀ. Po skonĀení války a následném vzniku ĀEeskoslovenské republiky se majetek Brandisových zmenšil v dĀsledku pozemkové reformy. Tehdy LatĀ zĀstala jen jedna slepá klisna a tak trĀnovala v Chuchli. V roce 1921 tam v rovinových dámských dostizích získala první a dvĀ druhá místa. Pak ale pĀtmšel v ĀivotĀ mladé Āeny zvrát. Ten kdo se o nĀj pĀtmĀinil byl jej Zdenko Radslav Kinský (1896-1975). Z. R. Kinský pocházel z chlumeckého panství v Āechách, které zdĀdil po bezdĀtném bratru F. X. Kinském. Za první svĀtové války strávil dva roky v ruském zajetí. Po vzniku ĀEeskoslovenska vstoupil do armády a byl ve státních sluĀbách zahraniĀního úĀtmadu podĀtmĵzenému Karlu KramĀtmovi. SĀatkem s vdovou po Karlu Schwarzenbergovi, Eleonorou roz. Clam-Gallasovou, došlo k propojení slavných rodĀ. A právĀ na Orlik patĀtmĵcí SchwarzenbergĀm pozval Zdenko R. Kinský Latu, protoĀ¼e zde pĀtmipravoval konĀ z chlumeckého chovu pro pĀtmekáĀkovĀ dostihy. PrávĀ zde se zrodil nápad, Ā¼e se Lata pĀtmihlásí na Velkou pardubickou. Rozhodnutí Laty vyvolalo znaĀný roz v dostihovém svĀtĀ. Protesty došly tak daleko, Ā¼e úĀast jediné Āeny na startu musel povolit Britský královský Jockey Club v LondýnĀ. Britové tehdy urĀovali dostihové zákony celĀmu svĀtu. Start Laty byl povolen s podmínkou, Ā¼e bude mít oddĀlenou šatnu, coĀ¼ byla podmínka velmi lehce splnitelná. První start na Velké pardubické znamenal pro Latu a klisnu NevĀstu páté místo, pĀtmšlo totiĀ¼ nĀkolik pĀdĀ a tím i konec nadĀje na lepší umístĀní. I je ale v cíli Āekaly ovace. Pak z rodinných dĀvodĀ (úmrtí rodiĀĀ) nĀkolik let Lata nezávodila, další start pĀtmšel v roce 1930, s konĀm Norbertem dojele Ātvrtá, o rok pozdĀji na Norbertovi dokonce tĀtmĵ. Pak zaĀala záv s klisnou Normou. UmĀstĀní nebyla sice špatná, ale stále vítĀzili jezdci na koních z východopruského chovu, coĀ¼ hnĀtlo Z. R. Kinského. Norma tak zaĀinala mít na kahánku. Zdenko Radslav na ni zkusil posadit i zkušeného italského jezdce Pogliagu v nadĀji, Ā¼e pevná muĀ¼ská ruka klisnu lépe povede. Nic naplat.. Psal se rok 1937, pohnutá doba plná napĀtí, dusná atmosféra. Doba stupĀování Hitlerových nárokĀ na Āeské pohraniĀí, doba, kdy ve vzduchu visela váleĀná hrozba. KaĀdá známka protestu se cenila. „Kdyby se tak letos povedlo vyhrát koni Āi klisnĀ z Āeských stĀjš, mysleli si mnozí.. „Dát tak NĀmcĀm za ušiš, uvaĀovali další... 17. Ātmĵ 1937 odstartoval další roĀník Velké pardubické. Favoritem byl nĀmecký polokrevník Herold a dalším favoritem rovnĀĀ¼ nĀmecký hĀtmšebec Quixie. Herold spadl na TaxisovĀ pĀtmĵkopu, jezdec Lengnik si zlomil klĀní kost, pĀ pokraĀoval v závodĀ. Do Āela se dostal Quixie s Āokejem Schlagbaumem. Lata s nĀm drĀ¼ela krok. Na Hadím pĀtmĵkopu jít s Normou do vedení a v tu chvíli slyšela aplaus z tribun. To jí dodalo ještĀ vĀtší odvahy. PostupnĀ s Normou zvyšovaly náskok a vyhrály o sedm délek. Nadšení a euforie nebraly konce, hlavnĀ ĀenskĀ publikum na tribunách bylo v extázi. Dochoval se i záznam závodu, který jsem objevila na you tube.

PĀtmĵdávám k nĀmu ještĀ slova tehdejší vítĀzky: „Vnímala jsem, jak mĀ Norma nese k cíli, vychutnávala jsem si tu radost z potlesku tribun a volání divákĀ. Nikdy pĀmedtĀm mi nebylo dopĀtmĵno zaĀĵit nádhernĀjší pocit. Pocit, Ā¼e široko daleko není nikdo, kdo mĀ nemá rád!š Krásné a o to cennĀjší, Ā¼e vítĀzství pĀtmšlo v této dobĀ a moĀ¼ná i proto, Ā¼e LatĀ bylo v té dobĀ 42 let. PĀtmĵ 1938 a s nĀm mnichovský diktát. Zdenko Radslav Kinský stĀl v zĀtmĵi tohoto roku v Āele tĀch, kteĀtmĵ odevzdali prezidentu Benešovi protest ĀeskĀ šlechty proti odtrĀení Āeského pohraniĀí. TĀm si mluvĀí ĀeskĀ šlechty vyslouĀil od NĀmcĀ nucenou správu na svĀj majetek. Spolu s nĀm se objektem zájmu nĀmeckých úĀtmadĀ stali i KinskĀ

přibuzní, tudíž i Brandisovi. Lata se tak výrazně omezila možnost trénovat a často proto jezdila do Chuchle. Přijela do Chuchle narazila na uprchlého nemocného Rusa a díky lékárce, které měla pro koně, zachránila Rusovi život.

Po válce sedlala Lata hřebce Nurmiho, další rok Otella. V roce 1948 odjel Zdenko Radslav Kinský s chotí do Itálie na svatbu syna a ušel v exilu zůstali. Na zámku v Říčce začal pevnou rukou vládnout prostřednictvím svých poskoků komunistický režim. Naposledy jela Lata Brandisová, ušel 56letá, rámcový dostih na pardubickém závodišti 23. listopadu 1949. Ke své vlastní smůle přejela svoji příjmu tehdy jinému závodníkovi. Na Hadím příkopu přejel a následně hromadný pád. Lata utrpěla frakturu lebeční kosti, zlomeninu nohy, zádech, klíční kosti a poranění páteře. Následoval týden v kómatu a dlouhá doba léčení. Už nikdy nemohla chodit bez hole, skončila v invalidním důchodu, který ovšem spíše almužnou. S příchodem kolektivizace musely tři sestry Brandisovy opustit zámeček v Říčce kde byla zřízena zemědělská škola a odstěhovaly se do tzv. Kadlářkovy chaty v blízkém Bojově. Protestovat znamenalo vysloužit si kriminál. V Bojově se naplno projevila jejich houževnatost a nezlomná vůle. Podmínky k životu zde nebyly příznivé, voda se musela nosit do kopce, nebyla elektřina. Režim si nepřál, aby buržoazní éra byla nějak obnovována v socialistickém jezdeckém sportu. Proto Latu nikam už nikdo nezval. Až v roce 1965 se společenské poměry trochu uvolnily. Tehdy Eva Palyzová skončila na Velké pardubické druhá a společný snímek s Latou Brandisovou se objevil v novinách. Roky přibývaly, život pro sestry se stával v Kadlářkově chatě u Bojova čím dál náročnější a škaredější. Jedna sestra Lata zemřela v r. 1979, druhá se odstěhovala do blízké Líšnice a samotná Lata Brandisová odjela se synovcem Ernstem Hanem v roce 1980 do Rakouska, do rodiny své další sestry. Tam také 12. května 1981 zemřela. Je pochována v rodinné hrobce v Reitereggu.

P.S. Když jsem hledala informace k dnešnímu článku narazila jsem i na informace o hrobce rodiny Brandisů (Brandejsů). Je ukryta v lese za obcí Říčka, nevede k ní žádná turisticky značená cesta. Zámeček Říčka vlastní potomci rodiny Brandisů, je zde malé muzeum Lata Brandisové, a koně zde mají své království tak jako tomu bylo za života hraběte Brandise a jeho rodiny.

MIA